

Månadsrapport ekonomi oktober 2024

Socialförvaltningen

Fastställt av socialnämnden
Framtagen av socialförvaltningen
Datum 2024-11-11
Gäller 2024
Ärendenr SON 2024/5
Version [1.0]

Socialförvaltningens ekonomiska månadsrapport oktober 2024

Innehåll

1 Sammanfattning	1
2 Periodens resultat och nettokostnadsutveckling konto	1
3 Periodens resultat verksamhet och organisation	3
3.1 Insatser enligt SoL	3
3.2 Insatser enligt LSS	4
3.3 Individ- och familjeomsorg	4
3.4 Övriga verksamheter	4
3.5 Ekonomiska rapporter verksamhet och organisation	4
3.6 Åtgärder för att beslutad budget inte ska överskridas	5

1 Sammanfattning

Rapporten avser periodens resultat januari till oktober, inga periodiseringar gjorda och senaste prognosen finns i delårsrapport 2. Socialförvaltningen redovisar ett underskott mot budget för perioden januari till oktober på 35 mnkr (28 mnkr i septemberrapporten) och nettokostnaden ökar med nästan 9 (9) procent. Socialförvaltningens ekonomi är försämrad jämfört med septemberrapporten, men det beror till viss del på periodiseringar och kostnader som tillhör september. Det har tillkommit kostnader för sommarbonus till vikarier, beloppet är nästan 3 mnkr. Det är också ökade kostnader för köp av platser på bostad med särskild service LSS.

Prognosen för helåret i delårsrapporten är ett underskott mot budget på 38 mnkr och det är nu hård press på verksamheterna att dämpa kostnadsökningarna. Det är fortsatt stora underskott och stora kostnadsökningar för de tre stora utförarverksamheterna hemtjänst, särskilt boende samt omsorg om personer med funktionsnedsättning. Trots verksamheternas stora arbete med åtgärder för att minska kostnaderna så syns bara en liten inbromsning av kostnadsutvecklingen, vilket gäller hemtjänsten. Dock avser åtgärderna till största del schemaläggning och bemanning, vilket tar tid att ställa om.

2 Periodens resultat och nettokostnadsutveckling konto

Periodens resultat är ett underskott på 35 mnkr (septemberrapporten 28 mnkr). Nedan följer en beskrivning av förändring mot delårsrapporten.

Nettokostnaden, alltså intäkter minus bruttokostnader, uppgår till 1 451 mnkr och detta är en ökning med 9,0 (8,6) procent jämfört med föregående år, motsvarande period. De stora kostnadsposterna är personalkostnaderna som ökar med 5,6 (5,8) procent och köp av verksamhet från privata utförare som ökar med 12 (10) procent. Övriga poster som ökar är lokalkostnader och måltider som ökar med runt 9 (9) procent vardera.

Intäkterna understiger budget för januari till september med 59 (51) mnkr. Avvikelsen avser främst interna poster så som intern resursfördelning och försäljning av vara/tjänst,

som avser interna mellanhavanden som rör personal. Främsta orsaken till avvikelsen är budgetteknisk och avser LSS-verksamheten som är kraftigt underfinansierad. Det är också en avvikelse mot budget för statsbidrag, vilka är svåra att budgetera då de flesta inte är kända vid budgettillfället. Övriga intäkter avser hyror från brukare och intäkten överstiger budget med drygt 4 mnkr.

Intäkterna har ökat med 4,0 (3,8) procent till 762 mnkr. Av intäkterna avser cirka 620 mnkr interna poster. Externa intäkterna för perioden januari till oktober är cirka 142 mnkr vilket är 14 procent lägre än motsvarande period 2023. Minskningen avser främst ett generellt statsbidrag 2023 som fördelades internt. I övrigt så ökar omvårdnadsavgifter och hyror (posten övriga intäkter). För perioden finns inga tillskott av statsbidrag bokförda så det saknas intäkter på några miljoner kronor.

Kostnaderna för perioden är 24 (23) mnkr lägre än budget och har ökat med 7,2 (6,9) procent till 2 213 mnkr. Av detta avser cirka 1 610 mnkr externa kostnader och ökningen är cirka 7 (6) procent.

Personalkostnaderna överstiger budgeten med 27 (26) mnkr och har ökat med 5,6 (5,8) procent till 868 mnkr. Totalt sett är det färre anställda men fram till och med september är det nästan 4 procent fler arbetade timmar. Ökningen beror på att sjuktalet sjunkit samt att det varit god tillgång på vikarier under sommaren. Ökningen beror också på svårigheter att anpassa schemalaggningsen efter nya regler och bedömningen är att det går att få mer kostnadseffektivitet. Socialförvaltningen har också tagit över utförandet av personlig assistans samt öppnat en ny gruppbostad, vilket ökat antalet arbetade timmar.

Till och med oktober minskar kostnaderna för övertid med 18 (19) procent och det är främst inom äldreomsorgen. Däremot ökar kostnaderna för timlöner med 26 (29) procent, främst inom LSS-boendena men även inom hemtjänsten. Sjuktalet fortsätter att sjunka vilket gör att kostnaden för sjuklöner minskar med runt 5 procent för perioden. Personalkostnaderna måste alltid ses i sammanhang med kostnaderna för köp av huvudverksamhet, då förvaltningen både utför verksamhet i egen regi och har flera privata utförare. Under oktober har kostnaderna för sommarbonus till vikarier belastat avdelningarna med 2,9 mnkr. Motsvarande kostnader föregående år uppgick till 1,4 mnkr och modellen för bonus till sommarvikarier ses nu över.

Kostnaderna för **hyrpersonal** har ökat rejält mot föregående år, från 5,4 mnkr till 7,0 mnkr för perioden. Av detta avser 4,9 mnkr socionomkonsulter till barn- och ungdomsvården, och 2,1 mnkr hyrsjuksköterska till särskilt boenden och korttidsenheten. Kostnaden för hyrpersonal redovisas under posten Köp av tjänst.

Kostnaderna för **köp av huvudverksamhet** ökar med 12 (11) procent och understiger budget med 3 (7) mnkr men här kan finnas ej periodiserade kostnader. Ökningar avser främst att det tillkommit fler platser inom bostad med särskild service LSS. I genomsnitt köper förvaltningen verksamhet för runt 43 mnkr per månad. Av detta avser 28 mnkr äldreomsorg, 9 mnkr LSS samt 6 mnkr individ- och familjeomsorg.

I övrigt är det en negativ avvikelse mot budget för posten köp av tjänst, lokaler och förbrukningsmaterial. **Köp av tjänst** avser främst hyrpersonal och måltider.

Förbrukningsmaterial avser hjälpmedel, välfärdsteknik, skyddsmaterial, arbetskläder och livsmedel. Det är dock fortfarande relativt stora kostnadsökningar för hjälpmedel. Kostnadsökningen för **lokaler** avser främst ny entré till individ- och familjeomsorgen, nya lokaler för hemsjukvården samt ny gruppbostad LSS. Nettokostnaden för lokaler, alltså

bruttokostnad reducerad med intäkter från brukare, uppgår till 52 mnkr vilket är en ökning med 9 (7) procent.

Övriga kostnader minskar något totalt sett, här ingår försörjningsstödet som dock ökade med 6 (5) procent till 46 mnkr. Här ingår även ersättningen till försäkringskassan för personlig assistans och bostadsanpassningsbidrag, ersättningen är i nivå med föregående år. I övriga kostnader ingår även transporter, resor, annonser, försäkringar och olika typer av avgifter.

Ekonomirapport utfall konto januari-oktober, tkr

Kontostruktur	Budget Jan - Okt 2024	Utfall Jan - Okt 2024	Avvikelse Jan - Okt 2024	Utfall Jan - Okt 2023	Förändring år	Förändr %	Budget 2024	Senaste prognos	Avvikelse
Resultat	-1 416 080	-1 451 052	-34 972	-1 331 799	-103 822	9%	-1 699 167	-1 736 842	-37 675
INTÄKTER	820 252	761 643	-58 609	732 192	24 821	4%	984 342	937 893	-46 449
Taxor och Avgifter	56 956	63 482	6 526	57 455	5 352	10%	68 350	73 953	5 603
Bidrag	11 951	32 073	20 121	38 413	-7 618	-20%	14 342	43 303	28 961
Försäljning vara/tjänst	89 015	17 589	-71 425	15 353	1 678	12%	106 822	31 865	-74 957
Intern resursfördelning	623 750	605 510	-18 241	581 563	21 869	4%	748 530	737 555	-10 976
Övriga intäkter hyror	38 579	42 990	4 410	39 407	3 539	10%	46 297	51 217	4 920
KOSTNADER	-2 236 332	-2 212 695	23 637	-2 063 991	-128 643	7%	-2 683 509	-2 674 735	8 774
Personal	-840 405	-867 738	-27 333	-821 703	-43 273	6%	-1 008 329	-1 058 662	-50 333
Köp av tjänst	-49 213	-52 012	-2 799	-49 208	-2 692	6%	-59 058	-56 020	3 038
Köp huvudverksamhet	-435 803	-432 512	3 291	-385 022	-38 105	11%	-522 985	-524 626	-1 641
Förbrukningsmaterial	-31 952	-41 469	-9 517	-43 636	2 474	-6%	-38 344	-45 735	-7 392
Lokaler	-89 987	-94 699	-4 712	-86 866	-6 788	9%	-107 988	-111 933	-3 945
Avskrivning internränta	-2 125	-2 136	-10	-2 122	-12	1%	-2 550	-2 542	9
Intern resursfördelning	-630 040	-602 743	27 297	-555 550	-42 847	9%	-756 078	-734 805	21 273
Övriga kostnader	-156 807	-119 387	37 420	-119 883	2 600	-2%	-188 176	-140 412	47 765

3 Periodens resultat verksamhet och organisation

3.1 Insatser enligt SoL

För **insatser enligt SoL**, som främst avser äldreomsorg, är det ett överskott på 19 mnkr (18 mnkr septemberrapport). Nettokostnadsökningen för perioden uppgår till 9 (9) procent. Framåt kommer det att bli en kostnadsökning när ett särskilt boende övergick till egen regi från 1 november, ersättningen till privat utföraren var relativt låg.

För **avdelningen hemtjänst** så har underskottet ökat från 16,6 mnkr i september till 18,7 mnkr i oktober. Ökningen är främst kostnaden för sommarbonus till vikarier och ökad hyra, men beror också på att intäkterna är lägre, och att vissa intäkter saknas. Prognosen är ett underskott på 16,3 mnkr. Det är dock osäkert om prognosen håller trots att antalet anställda minskar, vilket är en effekt av arbetet med att effektivisera schemaläggning och bemanning.

För **avdelningen särskilt boende** har underskottet ökat från 17,3 mnkr i september till 19,1 mnkr i oktober. Underskottet är egentligen lägre då 4 mnkr avser felperiodiserad budget för det särskilda boendet som togs över 1 november. Drygt 2 mnkr avser utebliven ersättning för ej belagda platser. Det har också tillkommit kostnader för sommarbonus till vikarier. Det saknas dock intäkt från statsbidrag med några miljoner kronor. Prognosen är ett underskott på 7 mnkr. Det är svårt att skönja någon effekt av kostnadsminskande åtgärder, till exempel bemanningstal per brukare. Bedömningen är att prognosen är för låg.

För **hemsjukvården** är det ett underskott mot budget på 1,3 (2,6) mnkr. Minskningen beror på att delar av kostnaderna för utrustningen till de nya lokalerna bokförts som investering. Det saknas också intäkter från statsbidrag. Prognosen visar på ett underskott på 0,9 mnkr men bedömningen är att ekonomin är i balans vid årsskiftet.

3.2 Insatser enligt LSS

För **LSS-insatser** är det ett underskott på 57 (50) mnkr och ökning beror på att fler brukare flyttat in på de nya platserna på bostad med särskild service. Nettokostnadsökningen är drygt 13 (13) procent för perioden. Prognosen för verksamheten som helhet är ett underskott mot budget på 72 mnkr.

För **avdelningen omsorg om personer med funktionsnedsättning** som främst avser LSS-verksamhet (men även en liten del SoL-insatser) har underskottet ökat från 19,5 mnkr i september till 22,4 mnkr i oktober. Prognosen är ett underskott på 22,2 mnkr. Bedömningen är att åtgärderna avdelningen arbetar med inte är tillräckliga för att nå prognosen.

3.3 Individ- och familjeomsorg

För **individ- och familjeomsorgen** redovisas ett underskott på 2,3 (2,7) mnkr för perioden. Nettokostnadsökningen är 2,3 procent, vilket är relativt lågt. Här kan dock finnas ej periodiserade kostnader för placeringar. Kostnaderna för skadligt bruk är fortsatt lägre än föregående år medan kostnaderna för barn- och ungdomsvården ökar. Kostnaderna för försörjningsstödet ökar något. Prognosen är ett underskott på 6,6 mnkr. Bedömningen är att det nog blir ett lägre underskott med hjälp av de åtgärder som avdelningen arbetar med.

3.4 Övriga verksamheter

För **bostadspolitiska frågor**, bostadsanpassning, så är det fortfarande ett överskott mot budget på 0,6 mnkr, vilket är i nivå med helårsprognosen.

För **flyktingmottagningen** är det ett överskott på 1,4 (1,3) mnkr för perioden januari till oktober. Prognosen är ett överskott på 1 mnkr för helåret.

3.5 Ekonomiska rapporter verksamhet och organisation

Ekonomirapport utfall verksamhet januari-oktober, tkr

Vht	Verksamhet, tkr	Budget period 2024	Utfall period 2024	Avvikelse period	Utfall period 2023	Förändr år	Förändr år %
11	Nämnd- o styrelseverksamhet	2 271	1 774	497	2 038	-264	-13%
14	Nämndadministration	1 225	1 224	1	1 124	100	9%
51	Gemensamt SOF	34 782	33 841	941	24 210	9 631	40%
52	Vård och omsorg enl SOL	848 830	829 686	19 144	762 952	66 734	8,7%
53	Insatser enligt LSS	252 464	309 825	-57 361	273 637	36 188	13,2%
54	Individ och familjeomsorg	238 955	241 272	-2 317	235 875	5 396	2,3%
55	Handläggning	28 496	26 701	1 795	24 271	2 430	10%
59	Bostadspolitiska frågor	8 056	7 453	603	7 562	-109	-1%
61	Flyktingmottagning	-1	-1 477	1 476	-781	-696	89%
62	Arbetsmarknadsåtgärder	1 000	752	248	908	-156	-17%
	Summa	1 416 079	1 451 052	-34 972	1 331 799	119 253	9,0%

Ekonomirapport utfall organisation januari-oktober, tkr

Organisation, tkr	Budget period 2024	Utfall period 2024	Avvikelse period	Utfall period 2023	Förändr år	Avvikelse delår 2	Avvikelse jan-sep
SOF, gemensamt	24 816	23 010	1 806	16 083	6 927	-2 270	3 013
Myndighetsavdelning	970 298	945 655	24 643	864 865	80 790	19 567	26 175
SÄBO	41 251	60 356	-19 105	51 129	9 227	-13 074	-17 312
Hemtjänst	37 226	55 930	-18 704	42 963	12 967	-15 436	-16 558
OoF	24 488	46 971	-22 483	45 291	1 680	-17 226	-19 458
Hemsjukvård	57 865	59 230	-1 365	57 529	1 702	-1 851	-2 611
IFO	239 954	240 547	-593	236 000	4 547	-1 840	-1 219
Kvalitetsavdelning	12 020	11 886	134	11 757	129	582	280
HR-Avdelning	8 161	7 467	694	6 183	1 284	1 195	-324
Summa	1 416 079	1 451 052	-34 973	1 331 799	119 253	-30 352	-28 014

OBS Avvikelse delår för SOF gemensam avser retroaktiva löner som bokförts med 4 657 tkr i delårsrapporten.

3.6 Åtgärder för att beslutad budget inte ska överskridas

Samtliga avdelningar arbetar med olika typer av åtgärder som innebär effektiviseringar. Tyvärr syns det inga större kostnadsminskningar hittills. Åtgärderna rör främst schemaläggning och bemanning och för att åtgärderna ska kunna genomföras och ge effekt behövs riskbedömningar och samverkan. Det tar tid att ställa om och hittills är det bara inom hemtjänsten det är en tydlig effekt, med minskat antal anställda. Här finns också en tydlig veckovis uppföljning av antalet hemtjänsttimmar, med samtliga chefer och teamledare. Inom avdelningen särskilt boende införs förutsättningar för bemanning. Några boenden arbetar redan efter detta medan det är en stor omställning för andra boenden. Detta har uppmärksammats i media med flera artiklar om läget i äldreomsorgen. Det blir tydligt att förvaltningen behöver ha arbetssätt som kan följas mellan alla boenden.

Inom avdelningen omsorg om personer med funktionsnedsättning pågår flera aktiviteter främst för att se över arbetssätt och stärka kvaliteten, vilket skulle kunna ha effekt på kostnadsläget.

Myndighetsavdelningen och individ- och familjeomsorgen arbetar med volymprognoser och följer hela tiden utvecklingen och volymerna. De arbetar alltid med att kvalitetssäkra och bedöma kostnad samt effekt av placeringar. Detta arbete ger förbättrad ekonomi.

Det pågår en översyn av läkemedelsautomater och hur dessa ska användas. Inriktningen är att det ska vara ekonomiskt försvarbart att en brukare tilldelas en automat och därför kommer antalet automater att minska.